

CONCLUSIÓNS

do equipo autor deste informe

Primeira. O PIB de Galicia en 2009 diminuíu un 3%, nun ano de intensa recesión no que o estatal baixou un 3,4% e o da Unión Europea un 4,2%

Ningún dos sectores produtivos da economía galega presentou nese ano unha evolución positiva. A industria e a construción tiveron as maiores diminucións, (-1,3% e -0,2% respectivamente).

O peso no PIB do sector agrogandeiro e pesqueiro é do 4% fronte ao sector servizos, que é o 61,7%, quedando a construción no 11,7% e a industria no 12,2%.

Segunda. Ese descenso do PIB de Galicia supuxo unha perda do 4,1% do emprego neto da nosa comunidade. En ningún dos sectores produtivos se acadou unha creación neta de emprego, mentres que as maiores diminucións foron as da construción e o sector servizos.

Terceira. O saldo do comercio galego co estranxeiro presentou un déficit moi lixeiro (practicamente un equilibrio comercial) mentres que no saldo exterior total (co estranxeiro e co resto do Estado) Galicia foi a terceira comunidade por saldo negativo absoluto e a sexta por porcentaxe de déficit en relación co PIB

Cuarta. A taxa de inflación de Galicia en 2009 (0,9%) quedou unha décima por baixo do promedio español e foi a menor dos anos transcorridos do século XXI.

Na desagregación por grupos de gasto, os de bebidas alcohólicas-tabaco e máis o transporte tiveron en Galicia as maiores subas, mentres que a diminución máis forte foi a do apartado dos alimentos.

Quinta. De acordo cos datos do Directorio Central de Empresas do INE decreceu no último ano o número de empresas nas catro provincias galegas. Galicia ten en 2009 máis de 201.000 empresas que cun decrecemento do 1,04% con respecto ó ano anterior representan o 6% do total estatal e das que ao redor da metade non teñen asalariados.

Sexta. O gasto en I+D de Galicia supón segundo o último dato dispoñible o 1,04% do PIB, cun aumento dunha centésima sobre o do ano anterior, pero aínda lonxe da media estatal española (1,35%) que medra anualmente 8 centésimas e supera en máis dun 30% a porcentaxe galega.

Sétima. Galicia conta con 596 cooperativas inscritas o 4,35% do total español. O número de traballadores que desenvolven a súa actividade neste sector é de 66.566, un 2,92% do total español. Deles, un 43,4% son mulleres. Tanto o número de cooperativas como o número de traballadores deste sector ven minguando nos tres últimos anos.

Oitava. A poboación de Galicia en 2009 subiu tan só un 0,07%, mentres que no promedio estatal aumentou nunha porcentaxe cinco veces superior; polo que continúa a perda do peso relativo demográfico no total español.

Dende o ano 2001, o crecemento acumulado da poboación galega foi dun 2,3% e o da española, 6 veces maior.

As persoas estranxeiras residentes en Galicia en 2009 supoñen un 3,8% da nosa poboación (a terceira parte que no promedio das comunidades autónomas).

Novena. Galicia volveu a ser en 2009 a penúltima comunidade por taxa de natalidade (só por diante de Asturias) e a segunda pola de mortalidade.

O efecto combinado das dúas taxas fixo que o crecemento natural da poboación galega fose, un ano máis, negativo. Galicia volveu ser en 2009 a comunidade autónoma cun maior descenso poboacional en valor absoluto (7.580) e ademais cun saldo negativo maior que no ano anterior.

Décima. A poboación activa de Galicia baixou en 2009 un 1,3% (o triplo do promedio estatal). A taxa de actividade feminina subiu en Galicia 1,3 puntos porcentuais, mentres que a masculina baixou 1,2 puntos. O diferencial entre sexos diminuíu en 2,5 puntos respecto do ano anterior, pero segue a ser moi alto (catorce puntos a prol dos homes).

Undécima. A taxa de ocupación de Galicia en 2009 (47,7%) baixou 2,3 puntos respecto do ano anterior e quedou oito décimas por baixo da media estatal.

A taxa de desemprego de Galicia, segundo a EPA (12,9%) subiu 3,1 puntos en 2009 e quedou seis por baixo do promedio estatal (18,9%). A das mulleres é 1,8 puntos maior que a dos homes (fronte aos tres puntos de 2008)

Duodécima. Os datos do paro rexistrado, na comparación entre decembro de 2009 e decembro de 2008, reflicten un aumento do 17,34%. No conxunto de España tivo lugar unha suba do 25,40%.

A taxa do paro rexistrado acada o 16,97% no 2009, fronte ao 14,34% do 2008 e fronte 17,06% da media estatal, presentando un peor comportamento no caso das mulleres onde acadou o 19,88% fronte ao 14,52% do colectivo masculino, pero cunha tendencia a reducir diferenzas.

Por sector de actividade, é o da construción o que tivo peor comportamento cun aumento do 33,35% (España 32,33%)

Décimo terceira. Se mantén unha maior representación dos homes na contratación (51,27%) fronte ás mulleres (48,73%) que vai unida a un maior uso dos contratos temporais e dos contratos a tempo parcial (67%), pero cunha tendencia positiva nas contratacións indefinidas a mulleres, chegando en 2009 ao 43,95%.

Hai que subliñar que seguen existindo modalidades contractuais eminentemente femininas como a da interinidade (74%), mentres que o do fomento do emprego tradicionalmente feminino tende a igualar o seu reparto (51,78%) e a de prácticas volta a superar lixeiramente aos concertados con homes. O sector servizos e ocupacións como empregada administrativa e traballadoras de servizos de restauración, persoais e de comercio manteñen a maioría feminina.

Décimo cuarta. Polas características do traballo das mulleres (máis traballo a tempo parcial, subrepresentación en postos altos, menor antigüidade media, maior temporalidade, categorías menos retribuídas altamente feminizadas, etc.), as mulleres galegas percibiron un salario medio anual un 27,67% inferior ao dos homes e o 32,91% das mulleres galegas tiveron ingresos iguais ou inferiores ao Salario Mínimo Interprofesional.

O importe medio das prestacións por desemprego percibidas polas mulleres galegas foi o 87,26% das prestacións recibidas polos homes. De igual xeito, as pensionistas galegas só percibiron como media o 73,44% das pensións do grupo de homes.

Décimo quinta. O 98,19% dos permisos por maternidade foron escollidos polas nais, e só nun 1,81% dos casos, polos pais. Porcentaxes similares danse nas excedencias por coidado de fillo (último dato: 92,8% de mulleres e 7,20% de homes). Do total de persoas que realizan un traballo a tempo parcial por coidado de nenos e nenas e enfermos, incapacitados/as ou maiores, o 97,7% son mulleres e o abandono do mercado de traballo por razóns familiares chegou no grupo de mulleres a 94,62%.

Décimo sexta. A taxa de temporalidade no sector privado acadou o 25,5% no colectivo masculino e o 28% no feminino. No sector público situouse no 20,8% e o 32,6% segundo sexan homes ou mulleres e diminuíndo levemente no grupo de mulleres. A rotación dos asalariados galegos foi 2,65 contratos eventuais por cada traballador e a rotación das asalariadas galegas acadou 2,48 contratos, mellorando con relación a anos anteriores.

Décimo sétima. Con datos da Seguridade Social, no ano 2009 diminuíron as cifras de empresas en alta nun 3,12%, practicamente en todos os réximes, resaltando que o 87,61% das empresas teñen menos de 10 traballadores/as.

Décimo oitava. En 2009 fanse patentes os efectos da crise e o número de afiliados/as á Seguridade Social diminúe en 42.800, en media anual, acadando a cifra de 1.029.700. O descenso dos cotizantes é evidente en todos os sectores da actividade, sendo máis acusado na construción.

Décimo novena. Diminúen ao fin de 2009 as afiliacións á Seguridade Social no colectivo das mulleres en máis de 5.000 cotizantes (-1,13%), se ben estas pasan a representar en media anual do citado ano o 45,85% do total dos afiliados/as en Galicia.

Vixésima. A formación de demanda amosa un maior número de participantes segundo o tamaño da empresa medido en número de persoas, dándose os maiores porcentaxes (66,4%) entre tres grupos de empresas: as que teñen un número de asalariados comprendidos entre 10 e 49, seguidas das de intervalos de empresas que teñen entre 1 e 5 e finalmente as de intervalos entre 1.000 e 4.999 asalariados.

Respecto ao 2008, obsérvase un maior reparto entre os participantes de todo tipo de empresas, con especial pulo nas pequenas empresas, que aumentou o seu

número de participantes. Así mesmo, o número total de participantes veuse incrementado en 33.025 persoas máis con relación ao ano precedente.

O área con maior número de participantes foi a referente a Produción (58,8%) como xa ocorrera no ano 2008. Sen embargo, este ano equilibrouse a participación entre as áreas Comercial (17%) e Administración (17,8%), debido ao considerable aumento de participantes na segunda.

Por modalidades de impartición da formación, o 45% dos participantes completan a súa formación de xeito presencial, mentres que un 26,3% faíno a distancia.

Por contidos formativos con maior número de participantes, "Prevención de riscos laborais en xeral" concentra o maior número con 25.560 (20,1%), mentres que as dúas seguintes accións de maior número de formados son a Xestión de Recursos Humanos e a Informática de usuario Ofimática que representa o 12,5% do total.

Vixésimo primeira. Accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras desempregadas.

Na formación de oferta a convocatoria pública para a programación de accións formativas dirixidas prioritariamente aos traballadores/as desempregados/as na Comunidade Autónoma de Galicia supuxo no ano 2009 a programación de 1.340 cursos, cun orzamento total de 75.605.546,08 euros. Estas accións regúlanse na Orde do 13 de febreiro de 2009 pola que se establecen as bases reguladoras e se procede á convocatoria pública de subvencións para a programación de accións formativas dirixidas a persoas traballadoras ocupadas cofinanciadas polo FSE na Comunidade Autónoma de Galicia para o exercicio de 2009). Ao abeiro desta orde programáronse un total de 1.285 accións formativas dirixidas todas elas a traballadores ocupados, nas que participaron un total de 18.367 alumnos, cun orzamento de 16.754.362,84 euros.

Vixésimo segunda. O total de accidentes en xornada de traballo experimentou, en 2009, un descenso do 21,58%, feito que, na mesma proporción, ocorre nos accidentes leves e graves. Sen embargo, no que se refire a accidentes mortais se produce un incremento do 2,78%. Na clasificación por actividades económicas dos accidentes, a construción segue a ser a actividade que máis sinistralidade rexistra

Vixésimo terceira. Galicia, no total de accidentes, está por enriba do índice de incidencia estatal, ocupando o 5º lugar por Comunidades Autónomas. No índice referido a accidentes mortais, Galicia ocupa o 1º lugar das Comunidades Autónomas, máis de 4 puntos por riba da media estatal.

Vixésimo cuarta. O número de convenios colectivos que existen en Galicia a 31 de decembro de 2009, xa sexan vixentes ou prorrogados tacitamente, é de 796, dos cales 129 son de sector e 667 de empresa.

Asináronse por primeira vez este ano 34 novos convenios (2 de sector e 32 de empresa), continuando deste xeito a tendencia á fragmentación da negociación colectiva e ao incremento do número de convenios colectivos.

Vixésimo quinta. O incremento salarial pactado nos convenios colectivos asinados e revisados en 2009 foi do 3,31%. Esta media é superior ao IPC galego deste ano, que foi do 0,9 e ao estatal que foi do 0,8.

○ 40,4% dos convenios asinados e o 76,7% dos revisados recollen cláusulas de revisión salarial, mentres que o 43,3% dos convenios colectivos de sector asinados en 2009, (13 convenios), recollen cláusulas de desvinculación salarial.

○ 95,7% dos convenios asinados recollen cláusulas sobre saúde laboral.

○ 67,1% dos convenios asinados recollen cláusulas sobre discriminación e/ou acoso.

○ 23,6% dos convenios asinados recollen cláusulas sobre o idioma.

En 12 convenios (2 de sector e 10 de empresa) indican a distribución irregular da xornada e noutros 12 (6 de sector e 6 de empresa) indícase a posibilidade de establecela.

○ O número de convenios colectivos que recollen cláusulas de sometemento ao AGA foi de 51 convenios, o 31,7% do total dos asinados.

Existen cláusulas sobre fomento da contratación indefinida en 67 convenios (41,6% dos asinados) que afectan a 88.837 traballadores/as (82,6%), sendo 21 deles de sector e 46 de empresa. Recóllense ademais nos convenios asinados en 2009 outras cláusulas tendentes a garantir ou aumentar o nivel de emprego existente no inicio da vixencia do convenio.

Vixésimo sexta. En folgas provinciais, no 2009, as cifras se manifestan claramente superiores ás de anos anteriores, tanto das folgas realizadas (subiron un 19,08%), como as das persoas traballadoras participantes (un incremento dun 20,44%).

Vixésimo sétima. En expedientes de regulación de emprego se aprecia un incremento do 194% en relación co ano anterior no número de expedientes, que se achega á tripla das cifras do ano anterior en valores absolutos, multiplicándose case por catro o número de persoas traballadoras afectadas (un incremento do 285%), o que reflicte a situación que, durante este ano, afecta gravemente ao mundo laboral.

Vixésimo oitava. O número de perceptores/as da prestación económica de desemprego aumenta máis dun 38% en 2009, situándose en 130.300 en media anual, a pesares diso e por mor do incremento aínda maior no conxunto de España, supoñen só o 4,86% do total estatal.

Vixésimo novena. A relación activos/pasivos no sistema da Seguridade Social ven a afondar en 2009 o signo negativo: maior incremento dos perceptores de prestacións en relación cos afiliados, producíndose unha diminución de 6 décimas e pasando a representar 1,45 cotizantes por pensionista, fronte ao 2,11 do conxunto do Estado (16 décimas menos que en 2008).

Trixésima. Analizando os resultados dos procesos electorais en Galicia durante o período de 4 anos, tendo en conta aos representantes con mandato en vigor a 31 de decembro de 2009, a central sindical UGT, con 31,37% do total, é a que obtivo maior número de representantes (6.589), seguida de CC.OO e CIG con 28,89% e 28,19% respectivamente (6.067 y 5.920 representantes), acadando un total de 2.426 o resto das centrais sindicais e grupos de traballadores con 11,55%.